

Het gearrangeerde huwelijk

Als we hem moeten geloven, heeft kroonprins Willem-Alexander zijn vrouw helemaal zelf uitgezocht. Als dat waar is, beleeft het Oranjesthuis een primeur. Waarschijnlijker is dat de oude koppelbaas Bernhard nog één keer zijn kunstje heeft vertoond. Samen met zijn oude vrienden van de familie Zorreguieta.

“Ik was écht niet van plan om te gaan.” Toch ging ze, Májima Zorreguieta, het geblondeerde Argentijnse society-meisje dat zich – deo volente – op een goede dag koningin van Nederland mag noemen.

Waarom beklemtoont Májima in het televisie-interview dat op 18 januari werd uitgezonden zo nadrukkelijk het woordje ‘echt’? Op geen enkele manier suggereren de interviewers dat Májima speciaal voor een ontmoeting met de Nederlandse troonopvolger naar Sevilla was afgereisd. Májima’s reactie verraadt dat een verweer tegen deze veronderstelling haar voor op de tong ligt. Of zoeken we hier spijkers op laag water en is Májima gewoon nog niet voldoende vertrouwd met de subtiele klemtoonfinesses van het Nederlands?

Als Májima écht niet van plan was naar Sevilla af te reizen, waarom ging ze dan toch? “De *feria* van Sevilla is heel mooi, heel beroemd,” zegt Májima. Een ander motief voor een bezoek aan dit festival – dat nota bene jaar in jaar uit plaatsvindt – geeft ze niet. Daarvoor moeten we nog enkele ogenblikken wachten tot Alexander tijdens het verkrampte relaas van De Ontmoeting onbedoeld een tipje van de sluier oplicht. Alsof hij vindt dat zijn vriendin de rol van de schikgodinnen er nu wel heel dik bovenop legt, wendt hij zich op een zeker moment rechtstreeks tot Májima en zegt: “Maar je wist dat er een prins zou komen.”

Onbedoeld zet de toekomstige Nederlandse koning, die nu eenmaal moeite heeft met het betere huichel- en acteerwerk, daarmee de bijl aan de wortel van het sprookje dat Alex en Májima gewoon twee jonge mensen zijn, die elkaar bij toeval hebben leren kennen – hoge heren, echte liefde, leve de koningin! De Oranjes cultiveren graag het beeld dat ze ook maar gewoon mensen van vleesch en bloed zijn. Het hoge suikerwerkgehalte van de

tentoonstelling *Ja, ik wil*, over de Oranjesthuwelijken sinds koning Willem I, is hier een treffend voorbeeld van. Dat koninklijke verbintenissen in werkelijkheid goed doorgerekende arrangementen zijn, past absoluut niet in dit roze plaatje.

Nog niet zo lang geleden, in de tijd dat rangen en standen scherp van elkaar te onderscheiden waren, trouwden de Oranjes uitsluitend binnen hooggeplaatste families waarmee de betrekkingen generaties lang teruggingen. Logisch. De dynastieke belangen van de Oranjes waren te groot om van de ene op de andere dag een wildvreemde schoonfamilie toe te laten. Zou dit alles met Willem-Alexander en Májima plotsklaps zijn veranderd? Kan de erfgenaam van een miljardenkapitaal, dat groeit en bloeit dankzij de comfortabele positie van de familie in de warme ingewanden van een welvarende natie, zomaar met om het even welk meisje thuiskomen? Is Beatrix ineens de moeilijkste niet? “Maakt niet uit jongen, als ze maar lief is – *laissez faire, laissez aller*.”

Dacht u werkelijk?

Het is 24 februari 1943. Op het vliegveld van Burbank, een voorstad van Los Angeles, stijgt een gloednieuwe bommenwerper van het type Mitchell B-25C op. De bestemming is Engeland. Aan boord bevinden zich onder anderen de ervaren KLM-piloot J.J. Moll, een agent van de Britse geheime dienst die zich Pieter van Houten noemt (zijn echte naam is Pieter Brijnen) en prins Bernhard von Lippe-Biesterfeld. Na aankomst in Londen zal het vliegtuig door de Royal Air Forces worden ingezet voor de oorlogsvoering op het vasteland van Europa.

Bernhard, die door de Engelse koning George VI is omschreven als ‘de enige man die plezier aan de Tweede Wereldoorlog beleeft- ▶

Het eerste wapenfeit van de ambitieuze Bernhard is dat hij het Nederlandse kroonmuurbloempje Juliana voor zich weet te winnen. Juliana is zeer verliefd, Bernhard vindt de door hem geschaakte erfgename van de Oranjemiljarden 'heel lief'.

► de', houdt van een verzetje en heeft zich vrijwillig voor het transport aangemeld. Normaal gesproken duurt de tocht naar Engeland, die via de Caraïben, Brazilië, Dakar en Gibraltar voert, een week. Maar de prins, die dan nog een onbeduidende rol binnen de geallieerde strijdkrachten speelt, maakt van de gelegenheid gebruik om aan zijn netwerk te bouwen.

In Algiers heeft de prins even de hand geschud van de geallieerde opperbevelhebber Dwight Eisenhower; ook maakt hij in een gecamoufleerde terreinwagen een uitstapje naar het front in Tunesië, waar hij bij de Britse generaal David Montgomery op de thee gaat. Na tal van omzwervingen komt de bemanning pas op 16 maart in Londen aan.

Tijdens de trip heeft nóg een opmerkelijke ontmoeting plaatsgevonden. Een ontmoeting die in het licht van het aanstaande huwelijk tussen Willem-Alexander en Máxima misschien nog wel meer tot de verbeelding spreekt.

Op 27 februari is de Mitchell zoals gepland voor een korte tussentop geland in het Braziliaanse Belém. De bemanning is te gast bij de Braziliaanse regering. Omdat er mankementen aan het vliegtuig zijn, wordt besloten enkele dagen langer te blijven. Maar dan ontglipt Bernhard aan Van Houten, die namens de Britse spionagedienst M16 de prins in de gaten houdt. Met een door de Braziliaanse overheid ter beschikking gesteld vliegtuigje begint Bernhard aan een persoonlijke missie.

Na een stop in de Paraguayaanse hoofdstad Asunción, waar de prins een gezellig onderhoud heeft met de latere dictator Alfredo Stroessner, arriveert hij in San Miguel de Tucumán, een stad in het noordwesten van Argentinië. Op een *hacienda* heeft hij een rendez-vous met Catalina von Pannwitz-Roth, dochter van een puissant rijke Duits-Argentijnse grootgrondbezitter. In 1941 was Von Pannwitz naar Argentinië verhuisd, na een langdurig verblijf op landgoed De Hartekamp bij Heemstede, waar Bernhard en de Duitse keizer Wilhelm II graag geziene gasten waren. De prins heeft al jaren een oogje op haar knappe dochter Ursula.

Bij het gezelschap voegen zich de Duitse straaljagerdeskundige Kurt – *what's in a name* – Tank en Eva Duarte, een bekende hoorspelactrice, die later onder de naam Evita tot goddelijke hoogten zal stijgen en met wie Bernhard volgens hardnekkige geruchten in de vroege jaren vijftig een romantische relatie zou aanknopen. Wat er tijdens de bijeenkomst in Tucumán is besproken, valt niet te achterhalen.

Na dagen spoorloos te zijn geweest, sluit de prins zich op 2 maart weer aan bij de crew in Belém. Uiteraard kan hij het niet laten om tegen Van Houten te snoeven over zijn avontuurlijke vlucht. En passant vertelt hij hem ook de naam van de Baskisch-

Argentijnse herenboer op wiens landgoed hij te gast was: ene mijnheer Zorreguieta.

Toegegeven. Bovenstaande geschiedenis, die in de jaren zeventig door Van Houten aan Oranje-historicus J. Kikkert werd verteld maar tot op heden nooit op schrift is gesteld, valt moeilijk te verifiëren. Van Houten en Moll zijn al lang geleden overleden; de prins heeft altijd ontkend dat hij gedurende de oorlog in Argentinië is geweest, hoewel ook andere bronnen in die richting wijzen. Bovendien staat de prins-gemaal bekend om zijn sterke verhalen.

Aan de andere kant: Van Houtens relaas is op band vastgelegd en wat voor belang had hij erbij om de naam Zorreguieta zo lang geleden te noemen? Een onuitsprekelijke naam als Zorreguieta? Nee, zoiets verzin je niet.

Voor de goede orde: deze Zorreguieta is zeker niet de vader van Máxima. Jorge Zorreguieta was in 1943 een jongen van vijftien jaar. Ook is het onwaarschijnlijk dat het de grootvader van Máxima, Juan Antonio Zorreguieta, betreft, die een tamelijk eenvoudige betrekking als bankemployé in Buenos Aires had. Vermoedelijk gaat het hier om de overgrootvader van Máxima, Amadeo Zorreguieta, of een van zijn broers of neven. Deze tak van de familie bekleedt vooraanstaande politieke en bestuurlijke posities in de provincie Salta, waar ook Tucumán ligt.

Bernhard en Zorreguieta – toeval? Of gaan de banden tussen de Oranjes en de Zorreguieta's echt zover terug? Van Bernhard is bekend dat hij buitengewoon loyaal is en hecht aan oude vriendschappen. *Prince charming* hoeft maar één keer iemand op een receptie tegen te komen of hij zal hem later schouderklappend bij de voornaam aanspreken.

Het verhaal kan nóg sterker.

Volgens genealogen stammen zowel Máxima als Willem-Alexander (via zijn grootvader Bernhard) af van de Duitse aristocratische familie Halbach. Voorvader Pablo Halbach is waarschijnlijk de opa van Máxima's grootmoeder Máxima Blanca Bonorino Gonzalez. De familie Halbach strandt begin negentiende eeuw in Zuid-Amerika via Franz Halbach, de Pruisische gezant te Argentinië (1801-1830). Weer toeval?

Intrigerende gegevens. Ze versterken de gedachte dat de ontmoeting tussen Willem-Alexander en Máxima minder spontaan is verlopen dan die twee ons willen doen geloven. Is er dan toch sprake geweest van een klassiek gearrangeerd huwelijk? Dat het Koninklijk Huis hier niets van wil weten, spreekt voor zich. Een romantische relatie, gebaseerd op echte liefde, culminerend in

Bernhard gaat voor de Oranjabelangen alsof hij een rechtstreekse afstammeling van Willem de Zwijger is. Ook als het om het arrangeren van tophuwelijken gaat.

een *Traumhochzeit* op 2 februari – dát is wat het volk verlangt. Bovendien zou Beatrix in grote politieke problemen komen als zou uitkomen dat haar familie – lang voor de officiële 'vriendschap' tussen Alexander en Máxima – contacten onderhield met Jorge Zorreguieta, die ten tijde van de Argentijnse junta staatssecretaris voor Landbouw was.

Er is het koningshuis veel aan gelegen de schijn van oude, innige relaties met de Zorreguieta's te ontcrachten. De vaderlandse pers helpt een handje mee. In NRC Handelsblad van 14 april 2001 stond een reconstructie van de voorbereiding van de verlovings van Máxima en Willem-Alexander. Tijdens de millenniumviering van de koninklijke familie in India zou Máxima haar 'entree' aan het hof hebben gemaakt. Aan de hand van hofkringen beschreef het dagblad hoe hoog de gemoederen opliepen. De partnerkeuze van Willem-Alexander zou bij Beatrix grote reserves hebben gewekt. Tussen de kroonprins en zijn broertjes Johan Friso en Constantijn ontstond een fikse ruzie. Als we de NRC moeten geloven, zou het Wedgwood nog net niet aan scherven zijn gegaan. Alsof Alex hier plompverloren en voor het eerst melding maakte van zijn voornemen met Máxima te trouwen.

Een erg onwaarschijnlijk scenario. Al in september 1999 volgde Máxima op instigatie van de koningin lessen Nederlands in New York, zo blijkt uit het dagboek dat haar leraar Hanny Veenendaal publiceerde. De inburgering was dus al lang en breed aan de gang. Volgens een oud-medewerker van het hof is Beatrix heel goed in staat om een haar welgevallige weergave van de feiten via de media-band te spelen. "Via een hofdignitaris is een boodschap zo naar buiten gebracht. Die mensen zijn hondstrouw aan haar. Vervolgens verspreidt zoiets zich als een olievlek in de samenleving."

Kroonprins Willem-Alexander die tegen de wil van de koningin zijn liefde voor Máxima erdoor drukt? Met als inzet de troon? Onzin. De gang van zaken rond Emily – die als een straathondje de paleisdeur werd gewezen – bewijst dat er zonder toestemming van Beatrix geen verlovings plaatsvindt.

Akkoord, zult u tegenwerpen, maar is het dan niet uiterst onlogisch dat de keuze is gevallen op een Argentijns burgermeisje, nota bene de dochter van een omstreven vader?

Máxima zal inderdaad wel niet op Beatrix' groslijst van huwelijkskandidaten hebben gestaan – zij is immers niet van adel. Maar omdat door afname van het geboortecijfer de adellijke huwelijksmarkt krappert wordt, neemt het huwbare kroost der Europese vorstendommen steeds vaker zijn toevlucht tot burgermeisjes en -jongens. Daarbij kun je het slechter treffen dan Máxima, zo weet de Spaanse koning Juan Carlos, een goede vriend van

de Oranjes, die zijn oudste zoon Felipe met het Noorse lingerie-model Eva Sannum aan de rol zag gaan. Deze dame is inmiddels met zachte hand uit de Madrileense koninklijke verblijven verwijderd. In Noorwegen zijn ze trouwens toch al van god los: kroonprins Haakon gaf het jawoord aan ene Mette-Marit Tjessem-Hojby, een serveerster die een alleraardigst kindje uit een eerdere relatie met een drugsverslaafde man meetroonde naar het Noorse hof.

Maar ook een adellijke komaf biedt geen garantie voor een stabiel huwelijk. De perikelen rond de voormalige kleuterjuf Lady Diana moeten een waar spookbeeld voor Beatrix zijn gaan vormen; ze veegden de Windsors bijna van de dynastieke landkaart. Nee, dan liever de dochter van een minister. Vroeger waren regeringsfunctionarissen veelal jonkheren en andere vertegenwoordigers van de simpele adel. Met andere woorden: ook al zijn ministerskinderen lang niet altijd *de jure* van adel, ze ruiken er voor de Oranjes wel degelijk naar. Dat de familie langs deze lijnen denkt, bewijst het feit dat de afgelopen jaren succesvol is gepoogd de huidige generatie Oranjeprinsen te koppelen aan allerlei ministerskinderen. Beatrix' oogappel Constantijn is getrouwd met Laurentien Brinkhorst, zijn neef Maurits met Marilène van den Broek.

Ook Máxima is ministersdochter. Daarnaast voldoet ze als toekomstige eega van het staatshoofd aan nog een zeer belangrijk criterium: zij is buitenlandse. Een Nederlandse troonopvolger, zo leert de geschiedenis, zal nooit met een onderdaan trouwen. De gedachte op gelijke voet te moeten omgaan met een Nederlandse schoonfamilie, was en is voor de Oranjes onverdraaglijk. Dáárvoor hebben ze zich niet eeuwenlang in dit land omhoog gevochten.

Wie poogt een blik te werpen onder het aardbevingsbestendige kapsel van de vorstin, ziet al snel meer voordelen aan de Argentijnse: ze heeft niet alleen geleerd met drie zilveren messen en vorken te eten, ze staat stevig in haar schoenen – alsjeblijft geen tweede Emily – en heeft een opvoeding genoten die op een aantal punten overeenkomt met de Nederlandse vorstenopleiding.

Een meisje van de pampa's, afkomstig uit een relatief bescheiden burgerfamilie, die niets liever doet dan nachtenlang de tango dansen. Dat was zo ongeveer het beeld dat we in eerste instantie van Máxima kregen. Maar sinds het interview met het aanstaande bruidspaar weten we dat het met die tango wel losliep. Niet alleen Willem-Alexander is wat strak in de heupen; ook Máxima leerde de tango pas in New York, vermoedelijk omdat haar door het hof was verteld dat de Nederlanders dit zo'n koste- ►

De zakenprins slaagde er in 1951 in om bij generaal Perón en zijn geliefde Evita (zie foto) een order van driehonderd miljoen gulden in de wacht te slepen.

► lijk ritueel vinden.

Dat Máxima de tikkeltje ordinaire Argentijnse volksdans niet onder de knie had, is niet zo verwonderlijk. Haar grootouders mogen dan niet meer zijn geweest dan gedegen middenklassers, hoger in de stamboom hebben we het over Bentleys en Mercedessen. Naast een mogelijke afstamming van de Halbachs hoort zelfs een afstamming van Karel de Grote volgens bepaalde stamboomvorsers tot de mogelijkheden.

Ja, Máxima groeide wel degelijk op in de Argentijnse elite. Zeker nadat haar vader via een lange mars door de landbouwinstituties was opgeklommen tot regeringskringen. Haar gang naar privé-scholen, waar de kinderen onder bewaking werden gesteld, wijst daarop. Net als de vakanties in het exclusieve badplaatsje Punta del Este in Uruguay, en de exclusieve vervolgopleidingen die zij genoot. Vader Jorge ontpopte zich gaandeweg tot een gesoigneerde verschijning op hoofdstedelijke cocktailparty's, een verdienstelijke polospeler, dé sport van de elite, en een gefortuneerd man. De Zorreguieta's maken dan wel geen deel uit van de pakweg dertig meest vooraanstaande families in Argentinië – stuk voor stuk met miljarden aan bezittingen – maar ze schurken er wel (graag) tegenaan.

Wie het milieu van Máxima bestudeert, moet concluderen dat zij in tal van opzichten een uitstekende partner voor Alex is. De Zorreguieta's behoren tot de grondleggers van de Argentijnse staat. Van oproerkrakers en modernisten moet deze traditionele katholieke familie niets hebben. Orde en gezag staan voorop. En onvoorwaardelijke trouw aan het *ancien regime*: de kaste van vee-magnaten, priesters en militairen. Máxima heeft bovendien van jongs af de kunst van het zwijgen geleerd. In de jaren na de junta, zeker toen de processen begonnen tegen Videla cum suis, spraken de burgerleden van de regering af het mondje dicht te houden.

In de biografische schets *Zorreguieta* van de journalist Jan Thielen houdt Jorge zijn kinderen, die worstelen met de vraag of ze naar het huwelijk van (half-)zusje Máxima moeten gaan, voor: "Elke misstap, elke verkeerde daad of woord van jullie zal de kranten halen, zal daarin breed uitgemeten worden. Misschien niet zozeer in Argentinië, maar wel in Nederland. Het moet jullie allen duidelijk zijn. Dat zal een Zorreguieta nooit gebeuren. Geen misstappen." Dat is een houding die door de Oranjes zeer op prijs wordt gesteld.

Het arrangeren van een succesvol Oranje-huwelijk is een vak apart. In het verleden heeft het gewemeld van de heel of half-mislukte huwelijksarrangementen. Aan een lange reeks van mis-

kleunen komt een einde als – op herhaaldelijk aandringen van de Nederlandse topdiplomaat jonkheer Loudon – in 1937 een elegante Duitser aanschuift bij de koninklijke lunch in het mondaine Tiroler skioord Igls. Bernhard van Lippe – een verarmde prins uit het volgens Oranjedeskundige Jaap van Osta 'onbeduidendste van alle onbeduidende Duitse vorstenhuisjes' – zal zich nog diezelfde middag ontpoppen als de *deus ex machina* van het dan al jaren voortmodderende Oranjehuis.

Het eerste wapenfeit van de ambitieuze en sociaal zeer begaafde Bernhard is dat hij het door talloze koppel pogingen ontgoochelde Nederlandse kroonmuurbloempje Juliana voor zich weet te winnen. Juliana is zeer verliefd, Bernhard vindt de door hem geschaakte erfgename van de Oranjemiljarden 'heel lief'. Bernhards voortvarendheid en ambitie leveren hem de welhaast onvoorwaardelijke loyaliteit van zijn schoonmoeder Wilhelmina op.

Die loyaliteit blijkt wederzijds. Bernhard gaat voor de Oranje-belangen alsof hij een rechtstreekse afstammeling van Willem de Zwijger is. Ook als het om het arrangeren van de volgende top-huwelijken gaat. En dat is nodig, want Juliana stelt zich op het standpunt dat de vernederingen die haar zelf ten deel zijn gevallen, haar oudste dochter bespaard dienen te blijven. Het resultaat van Juliana's toegeeflijkheid: eerst shockeert Beatrix haar vader door op een van adelborsten krioelend zeilweekend doodleuk te komen aanzetten met haar burgervriendje Bob Steensma, om het vervolgens aan te leggen met de Israëliische schaapherder/avonturier/ontwikkelingswerker David Minchsky. Bernhard grijpt met Pruisische hand in. Beatrix, die qua realiteitszin een aardje naar haar vaartje heeft, ziet snel in dat ze allang blij mag zijn dat haar vader zijn uiterste best doet om in ieder geval met een leuke, intelligente en aardige huwelijkskandidaat op de proppen te komen. Toch zal ze in 1979 in een interview met Mies Bouwman opmerken dat ze het erg moeilijk heeft gevonden dat ze zich zo naar de eisen van de familie heeft moeten plooiën.

Op 6 mei 1965 publiceert De Telegraaf – de favoriete krant van Bernhard – foto's van Beatrix in intieme omstrengeling met een onbekende man. Op 28 juni wordt Claus van Amsberg op televisie aan het volk voorgesteld. Bij die gelegenheid spreekt hij, net als Máxima 35 jaar later, opmerkelijk goed Nederlands. Volgens de goed in het hof ingevoerde Claus-biograaf dra M.G. Schenk kwamen Beatrix en Claus elkaar voor het eerst tegen op een huwelijk in Duitsland. Bernhard, die ook op het feest aanwezig was, rook direct de mogelijkheid om zijn dochter te koppelen aan deze keurige diplomaat van onbesproken gedrag. Dit blijkt uit het feit dat hij amper een week later met de Duitse bondsprezident

Volgens Claus-biograaf dra M.G. Schenk kwamen Beatrix en Claus elkaar voor het eerst tegen op een huwelijk in Duitsland. Bernhard, die ook aanwezig was, rook direct de mogelijkheid zijn dochter te koppelen aan deze keurige diplomaat.

Lüpke over Claus sprak. Bernhards rechterhand Bisschoff van Heemskerck wordt aangesteld als 'projectleider', onder meer belast met de eerste voorbereiding van Claus op zijn toekomstige rol. Een jachtpartij en een skivakantie later is de kogel door de kerk en krijgen de tortelduifjes toestemming zich te laten betrappen door de paparazzi.

Het huwelijk tussen Claus van Amsberg en Beatrix blijkt overigens een doorslaand succes. Waarmee maar gezegd is dat een gearrangeerd huwelijk de liefde op zich niet in de weg hoeft te staan. Dat Alexander en Máxima tot over hun oren verliefd lijken, is dus op zich geen bewijs dat hun huwelijk *niet* door krachten buiten hen bekokstoofd is. Zeker in de huidige tijd leeft het sterke besef dat de continuering van de dynastie juist gebaat is bij romantische gevoelens – in ieder geval van de kant van de troonopvolger.

Over de term 'gearrangeerd' bestaan in onze cultuur misverstanden. Al snel wordt gedacht aan zielige Turkse meisjes die geheel tegen hun wil worden gekoppeld aan ongeletterde boeren in Anatolië. Zo erg laten de zelfbewuste Oranjes niet met zich sullen. Een huwelijksarrangement is niets meer, maar ook niets minder dan het creëren van gelegenheden waar romances kunnen ontstaan met kandidaten die voldoen aan de criteria: feestjes, vakanties, zeiltochtjes. Alleen het 'bruikbare' deel van het relatienetwerk wordt uitgenodigd. Voor ambitieuze dames en heren die een Oranje aan de haak willen slaan, is het zaak hier aanwezig te zijn.

Voor een gearrangeerd huwelijk moeten twee partijen de deal zien zitten. De laatste tijd lezen we dat Máxima zich wel heel grote opofferingen moet getroosten vanwege haar voorkeur voor een telg uit de Oranjedynastie. Een beeld dat het bruidspaar graag koestert. Laat u niets wijs maken: vanuit Argentijnse kant bezien, is een Hollandse kroonprins, de erfgenaam van een vorstelijk vermogen, een geweldige vangst. De Argentijnse net-niet-upperclass is verzet op harde valuta, status en adellijke titels. In de operettestaat Argentinië zijn heel wat pseudo-baronnen en quagraven te vinden. Een varkensboer uit Polen die in dit Zuid-Amerikaanse land zijn geluk wil beproeven, weet wat hem te doen staat als hij zijn naam opgeeft bij de immigratiedienst: hij plakt er een onduidelijke Poolse adellijke titel aan vast. Het is zijn *ticket to the jetset*.

Laten we ons romantische, westerse ideaal van een huwelijk eens opzijzetten en ons verplaatsen naar de Argentijnse vleesmarkt. Een jonge Argentijnse uit de beau monde krijgt van huis uit de volgende boodschap mee: trouw zo hoog mogelijk in, liefst

met een Europeaan natuurlijk, en zet de familie een treedje hoger op de maatschappelijke ladder. Dat is niet minder dan een sociale verplichting. Er is weinig reden om aan te nemen dat de plichtsgetrouwe Máxima een uitzondering op deze ongeschreven regel is. Sommigen beschouwen haar zelfs als een echte *golddigger*: ze heeft keus genoeg, dus waarom dan niet zo hoog mogelijk grijpen?

Over het mannelijke schoonheidsideaal van de Argentijnse vrouw kunnen we lang twisten, maar dat er appetijtelijker heren rondlopen dan onze voormalige prins Pils is geen gewaagde veronderstelling. Máxima, de calculerende bruid? De Argentijnse zelf geeft in het televisie-interview van 18 januari een hint: "Alexander is mijn baas. Dit is mijn eerste (ze bedoelt: belangrijkste – red.) baan." Voilà. Máxima ziet haar bestaan naast de Nederlandse kroonprins als een baan. En om die baan te krijgen, gaat ze met de baas naar bed.

Volgens het paartje zelf is het natuurlijk allemaal stomtoevallig verlopen. Op de *feria de abril* in Sevilla zagen ze elkaar in 1999 via gemeenschappelijke kennissen voor het eerst, beweren ze. De *feria* is een festijn van braderieën, stierengevechten en paardenrennen, waar de gewone Sevillanen zich vermengen met de jetset uit Andalusië en de industriebaronnen en koningskinderen uit Madrid. Tot op zekere hoogte dan, wel te verstaan. 's Avonds, zo vertelt de bekende Spaanse royalty-journalist Jaime Penafiel, trekt de elite zich terug op privé-feesten.

Hoe kom je daar terecht? Waarschijnlijk zijn de lijntjes via de ongekroonde koningin van Sevilla, Calletana, hertogin van Alva, gelopen. Calletana woont in een gigantisch paleis in de binnenstad van Sevilla en bezit meer adellijke titels dan Imelda Marcos schoenen. Haar zoon Calletano is een bekende playboy en kampioen paardenrennen. Relevanter in dit verband is dat de nazaten van de hertogen van Alva goede bekenden zijn van de Oranje-Nassaus én van Máxima. Net als trouwens de prins van Liechtenstein, die vermoedelijk ook aanwezig was op de *feria*. Een opzetje is dan snel gemaakt.

Maar waarschijnlijk is de liaison al eerder in de week gelegd. Sommige Nederlandse royalty-journalisten denken dat het eerste oogcontact plaatsvond in Patagonië, Argentinië. In San Carlos de Bariloche om precies te zijn. Een mondain wintersportoord waar de nouveau riche zich begeeft onder de oude adel. Bariloche – dat is de sfeer van bontjassen en casino's. Vergelijk het met Gstaad of St. Moritz. In augustus 1999 is het verliefde stel gesignaleerd in het vijfsterrenhotel Llao Llao. De goedkoopste kamer in het hoogseizoen gaat daar voor 542,10 dollar aan de man. Een suite doet ►

► tussen de 677 en 880 dollar per nacht. Maar dan heb je ook wat! Het in Canadese stijl opgetrokken hotel, dat ligt in het nationale park Nahuel Huapi, bezit allerlei luxefaciliteiten waaronder een negen hole-golfbaan. In Bariloche ontmoette Willem-Alexander zijn aanstaande schoonvader Jorge Zorreguieta en diens vrouw Maria del Carmen Cerruti.

Maar waarom zouden ze elkaar hier niet eerder hebben getroffen? Voor zowel de Oranjes als de Zorreguieta's is Bariloche een favoriet lustoord. Iemand die Llao Llao persoonlijk aan Willem-Alexander heeft kunnen aanbevelen, is prins Bernhard. Voorjaar 1951 vertoefde de prins er in het kader van een goodwill-reis door Zuid-Amerika. De zakenprins slaagde erin bij generaal Perón en zijn geliefde Evita een order voor de Nederlandse Werkspoorfabrieken van driehonderd miljoen gulden in de wacht te slepen – uiteraard bleef er wat aan de strijkstok hangen.

Bij die ene keer in Bariloche zou het voor prins Bernhard niet blijven. Regelmatig vertrok hij naar het wintersportoord, en zo bracht hij zijn liefde voor Argentinië over op zijn kinderen en kleinkinderen. Tegen Maartje van Weegen en Paul Witteman zegt de kroonprins: “Mijn grootvader is Latijns-Amerikagek, van Mexico tot Vuurland.”

Wat Bernhard in de jaren vijftig en zestig verder allemaal op zijn tripjes naar Argentinië uitspookte, zal wel nooit helemaal opgehelderd worden. Maar het is zeker niet ondenkbaar dat de contacten tussen de ondernemende prins en Argentinië zelfs nog in de juntatijd zijn doorgegaan. Nederlandse diplomaten liepen zich het vuur uit de sloffen om de Argentijnse regering te plezieren. De handelsbelangen stonden voorop. In 1975 bevond zich nog altijd een vestiging van Stork Werkspoor, waarvoor de prins al eerder had bijgebeund, in het land. Dat jaar schaften de Argentijnen tevens voor 253 miljoen dollar aan Nederlandse producten aan, waaronder een aantal Fokker Friendships. Prins Bernhard was in het verleden commissaris van Fokker. Het blijft speculeren, maar dat Bernhard een van de belangrijkste Argentijnse regeringsleden, de staatssecretaris van Landbouw Zorreguieta, in die jaren heeft ontmoet, is niet eens zo onwaarschijnlijk.

Of is het eerste contact in de privé-sfeer gelegd? We waren het bijna vergeten te vermelden, maar de Zorreguieta's hebben sinds jaar en dag een buitenverblijf in Villa Catedral, nabij Bariloche. Zouden vader Zorreguieta en prins Bernhard elkaar ooit op de forellenvangst zijn tegengekomen? Onder het genot van een flesje roze champagne kan Bernhard dan 's avonds op het terras van Llao Llao hebben verteld over zijn verblijf in 1943 op de *hacienda* van een van de voorvaders van Jorge. Zoiets scheidt een band, allicht. De twee komen al snel te spreken over hun respectieve

De Zorreguieta's behoren tot de grondleggers van de Argentijnse staat. Orde en gezag staan voorop. En onvoorwaardelijke trouw aan het ancien regime: de kaste van veemagnaten, priesters en militairen.

kleinzoon en dochter. Rond de dertig, en nog steeds geen stabiele partner aan de haak geslagen. Het is me toch wat. Met een royaal armgebaar nodigt Bernhard zijn nieuwe vriend Jorge uit om samen met diens knappe dochter Máxima de volgende dag te komen dineren in de royal suite. Zorreguieta ziet zijn kans schoon. U weet wat de bijnaam van Jorge Zorreguieta is? El Zorro. Dat betekent De Vos.

Zo zou het kunnen zijn gegaan.

Maar dan is nog steeds die ene prangende vraag onbeantwoord gebleven: waarom zouden de Oranjes het risico van een 'foute' schoonvader willen lopen?

Welnu, omdat de ervaring hun heeft geleerd dat het lagedrukgebied boven de hoofden van discutabele aangetrouwde familieleden altijd weer oplost. Denk aan de commotie rond Bernhards lidmaatschap van de Reiter-SS in de jaren dertig. In 1965 vond het publiek Claus von Amsberg aanvankelijk ook een minder geslaagde kandidaat. De man was lid geweest van de Hitlerjeugd en had bij de Wehrmacht gevochten, iets wat twintig jaar na de oorlog bepaald moeilijk lag. Maar al snel liepen bevolking en pers met deze sympathieke, integere diplomaat weg.

Het tekent de mentaliteit van de Oranjes hoe weinig ze zich van dit soort grieven aantrekken. Deze gelouterde clan is nooit onder de indruk van de waan van de dag. De voorvaders van de huidige generatie Oranjes vochten oorlogen uit tegen Spanjaarden, Britten, Fransen, Belgen en Duitsers. En ze sloten met iedereen weer vrede. Vijanden komen en vijanden gaan, maar het huis van Oranje blijft altijd bestaan.

Vandaar dat Alexander de discussie rond het verleden van Jorge Zorreguieta, zijn toekomstige schoonvader, voortdurend bagateliseert. Alex beseft het misschien zelf niet, maar hij is er welhaast genetisch van doordrongen dat het uitoefenen van publieke functies nu eenmaal een kwestie is van schipperen en wisselende bondgenootschappen. Had Wilhelmina met haar gezin in het bezette Nederland moeten blijven om invloed te kunnen uitoefenen op het Duitse bestuur? Had Jorge Zorreguieta het leven van vrouw en kinderen in de waagschaal moeten stellen door zich tegen Videla te keren? Maakte Zorreguieta zich niet oprecht zorgen over de mogelijkheid van een communistische dictatuur in zijn land? Een Oranje voelt instinctief aan dat dit reële dilemma's zijn. Voor Alexander en de rest van zijn familie is Jorge Zorreguieta niet meer dan een slachtoffer van de omstandigheden.

Als u dit verhaal te suggestief vindt, moet u maar zo denken: het is slechts een mening. Daar staan andere tegenover. |

